

Η Ελλάδα στις αρχές του 20^{ου} αιώνα

- **Βαλκανικοί πόλεμοι**
- **Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος**
- **Μικρασιατική καταστροφή**

**μέσα από τη ζωή και τη δράση
του ανθρώπου που σημάδεψε τη
νεότερη ελληνική ιστορία...**

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Ο επαναστάτης, ο οραματιστής, ο ηγέτης...

Ο Πρωθυπουργός των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών...

Ο σημαντικότερος ίσως, Έλληνας πολιτικός, ευφυής, ρεαλιστής και οραματιστής, ευέλικτος και τολμηρός διέθετε μια εντυπωσιακή προσωπική ακτινοβολία.

Ο άνθρωπος που σημάδεψε τη νεότερη ελληνική ιστορία γεννήθηκε στην τουρκοκρατούμενη **Κρήτη** το **1864**.

Νεαρός ακόμη, κατέφυγε με την οικογένεια του στην Ελλάδα, καθώς ο πατέρας του υφίστατο τις συνέπειες της επαναστατικής του δράσης.

Σπούδασε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και άσκησε τη δικηγορία στα Χανιά, αλλά σύντομα τον απορρόφησε η πολιτική.

Οι ηγετικές και πολιτικές του ικανότητες αναδείχθηκαν κατά την επανάσταση του 1897.

Την περίοδο της **Κρητικής Πολιτείας (1898-1912)**, συνέβαλε στη διαμόρφωση του κρητικού Συντάγματος, κατέφυγε στην ένοπλη επανάσταση στο **Θέρισο (1905)**, πετυχαίνοντας την αντικατάσταση του Αρμοστή Πρίγκιπα Γεώργιου.

Στις μετέπειτα προσπάθειες του για την ένωση με την Ελλάδα, ισορροπούσε με ευελιξία ανάμεσα στην τόλμη και την μετριοπάθεια.

Η ζωή και η δράση του

➤ **1889** Εκλέγεται μέλος της Κρητικής Βουλής και καθιερώνεται ως πολιτική προσωπικότητα.

➤ **1891** Γάμος με τη Μαρία Κατελούζου.

➤ **1894** Γέννηση του δεύτερου γιου του Σοφοκλή και θάνατος της γυναίκας του. Ο Βενιζέλος κατά τα έθιμα, θα αφήσει τη χαρακτηριστική του γενειάδα.

➤ **1897** Οι Μεγάλες Δυνάμεις παραχωρούν αυτονομία στην Κρήτη (15 Μαρτίου). Έναρξη Ελληνοτουρκικού πολέμου και ήττα της Ελλάδας (Απρίλιος).

Απόπειρα δολοφονίας κατά του Βενιζέλου (5 Αυγούστου).

➤ **1898** Ο πρίγκιπας **Γεώργιος**, γιος του βασιλιά Γεωργίου της Ελλάδας, ορίζεται **Υπατος Αρμοστής** των Μεγάλων Δυνάμεων στην Κρήτη.

➤ **1905** Ο Βενιζέλος ηγείται της Επανάστασης του **Θερίσου**. Αντιδράσεις του πρίγκιπα Γεωργίου και των Μεγάλων Δυνάμεων. Η αρμοστεία χρησιμοποιεί εναντίον των επαναστατών ρωσικά αγήματα.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος με επαναστάτες και αξιωματικούς των ξένων δυνάμεων στο Ακρωτήριο, 1897

➤ **1906** Ο Γεώργιος φεύγει από την Κρήτη. Ο πρώην πρωθυπουργός της Ελλάδας **Αλέξανδρος Ζαΐμης** αναλαμβάνει νέος Ύπατος Αρμοστής.

Η σημαία της Κρητικής Πολιτείας

➤ **1909** Αποχώρηση των διεθνών στρατευμάτων κατοχής από την Κρήτη (13 Ιουλίου).

Στρατιωτικό κίνημα στην Αθήνα (Γουδί).

Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος προσκαλεί τον Βενιζέλο στην Αθήνα

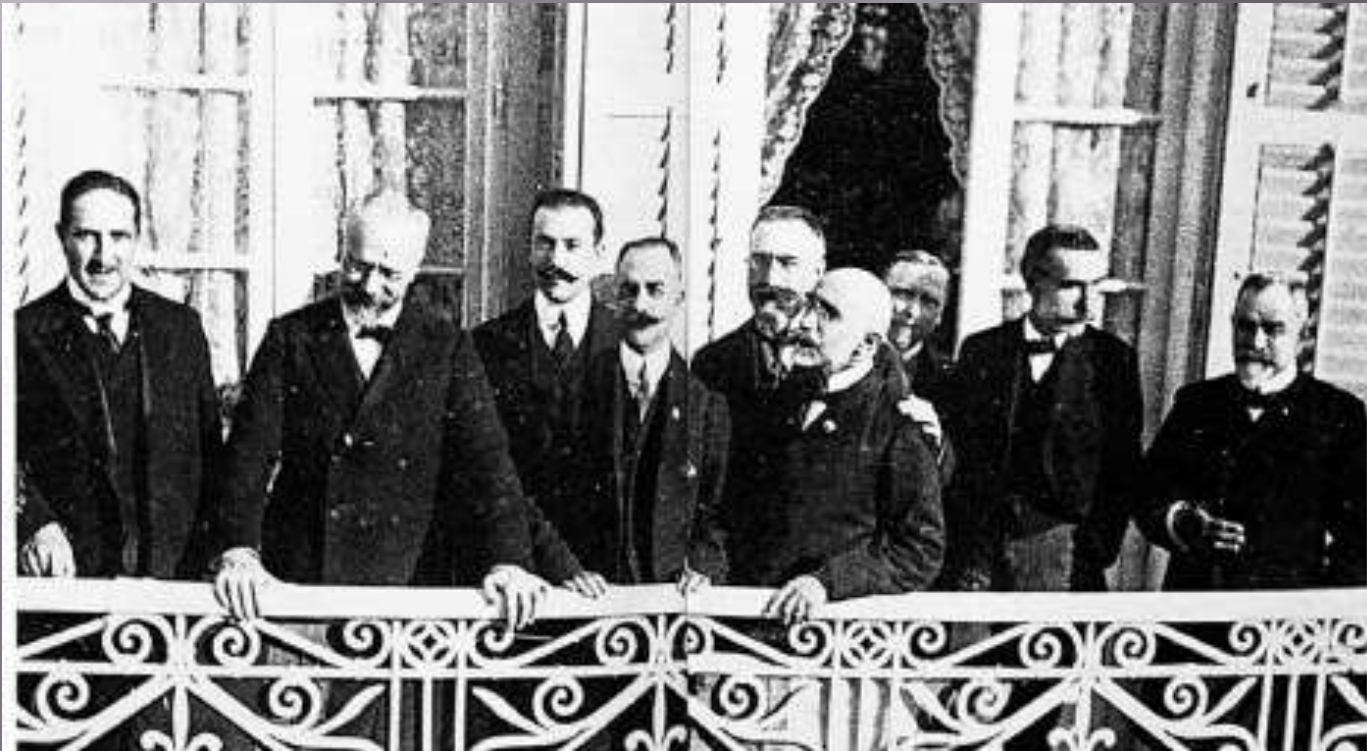

Η Ελλάδα χτυπάει το τέρας του παλαιοκαμματισμού κι ο λαός με το στρατό επευφημούν (Εθνικό Ιστορικό Μουσείο)

➤ **1910** Στις **6 Οκτωβρίου** ορκίζεται Πρωθυπουργός της Ελλάδας.

Νέες εκλογές (Νοέμβριος) με αποχή των παλαιών κομμάτων.
Θρίαμβος του κόμματος των Φιλελευθέρων.

➤ **1911** Ο Βενιζέλος προχωρεί σε μεγάλες μεταρρυθμίσεις και στην οικονομική και στρατιωτική αναδιοργάνωση της χώρας.
Ψήφιση νέου Συντάγματος. Καθιέρωση κράτους δικαίου.

Ο Βενιζέλος
κερδίζει τις εκλογές
του 1910
εκλέγοντας 307
απ'τους 362
Βουλευτές.

➤ **1912** Νίκη των Φιλελευθέρων στις εκλογές του Μαρτίου.
Υπογραφή συνθήκης αμυντικής συνεργασίας με τη Βουλγαρία.
Στις 4 Οκτωβρίου Ελλάδα, Σερβία και Βουλγαρία επιδίδουν
τελεσίγραφο στην Τουρκία.

Έναρξη

Α΄ Βαλκανικού Πολέμου.

Σημαντικές νίκες του
ελληνικού στρατού.

**Απελευθέρωση της
Θεσσαλονίκης** (26
Οκτωβρίου/8 Νοεμβρίου).

Ο ελληνικός στόλος
νικά τον τουρκικό στη
ναυμαχία της Έλλης
(Δεκέμβριος).

**Τα νησιά του Β.Αγαίου
ενσωματώνονται με την
Ελλάδα.**

Ο Ταξίν Πασάς υπογράφει την παράδοση
της Θεσσαλονίκης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΜΑΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

ARMÉE GREEQUE

ΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΟΥ 1912-1913
Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΕΝ ΤΟΡΣΙΝ
 Η Τούρική ομοία παραδοθήσεται ες Τόρσις εν αις Αρματιστάς Ελληνικούς Εξοπλισμούς εν 29 Οκτωβρίου 1912.

LA GUERRE GRECO-TURQUE DE 1912-1913
LA REDDITION DE SALONIQUE A TOPSIN
 L'Armée turque rendra Toppin au commandement Hellénique le 29 Octobre 1912.

**Ο Βασιλιάς Γεώργιος εισέρχεται
στη Θεσσαλονίκη**

**Ο ελληνικός στρατός παρελαύνει
στη Θεσσαλονίκη**

ΧΑΤΖΗ-ΜΠΕΡΛΙΚ. — Η Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς συνεργαζόμενοι.

HADJHI-BELICK — S. M. Le Roi travaillant avec le Président du Conseil.

Βενιζέλος και Διάδοχος Κωνσταντίνος συνεργάζονται στην Θεσσαλονίκη

Έλληνες στρατιώτες φωτογραφίζονται στη Μυτιλήνη το 1912

➤ 1913

Νίκη των Ελλήνων εναντίον των Τούρκων στη Ναυμαχία της Λήμνου (Ιανουάριος).

Απελευθέρωση των Ιωαννίνων (Φεβρουάριος/Μάρτιος).

Δολοφονία βασιλιά Γεωργίου στη Θεσσαλονίκη (Μάρτιος).

Τον διαδέχεται ο γιος του Κωνσταντίνος.

Υπογραφή της Συνθήκης Ειρήνης του Λονδίνου (Μάιος).

Σύναψη συμμαχίας Ελλάδας-Σερβίας (19 Μαΐου/2 Ιουνίου).

Επίθεση Βουλγαρίας εναντίον Ελλάδας και Σερβίας (Ιούνιος).

Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος

Ήττα Βουλγαρίας. Υπογραφή της **Συνθήκης του Βουκουρεστίου** (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου).

Το ελληνικό κράτος διπλασιάζει τα εδάφη του και τον πληθυσμό του. Τεράστια η δημοτικότητα του Βενιζέλου.

Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα (1 Δεκεμβρίου)

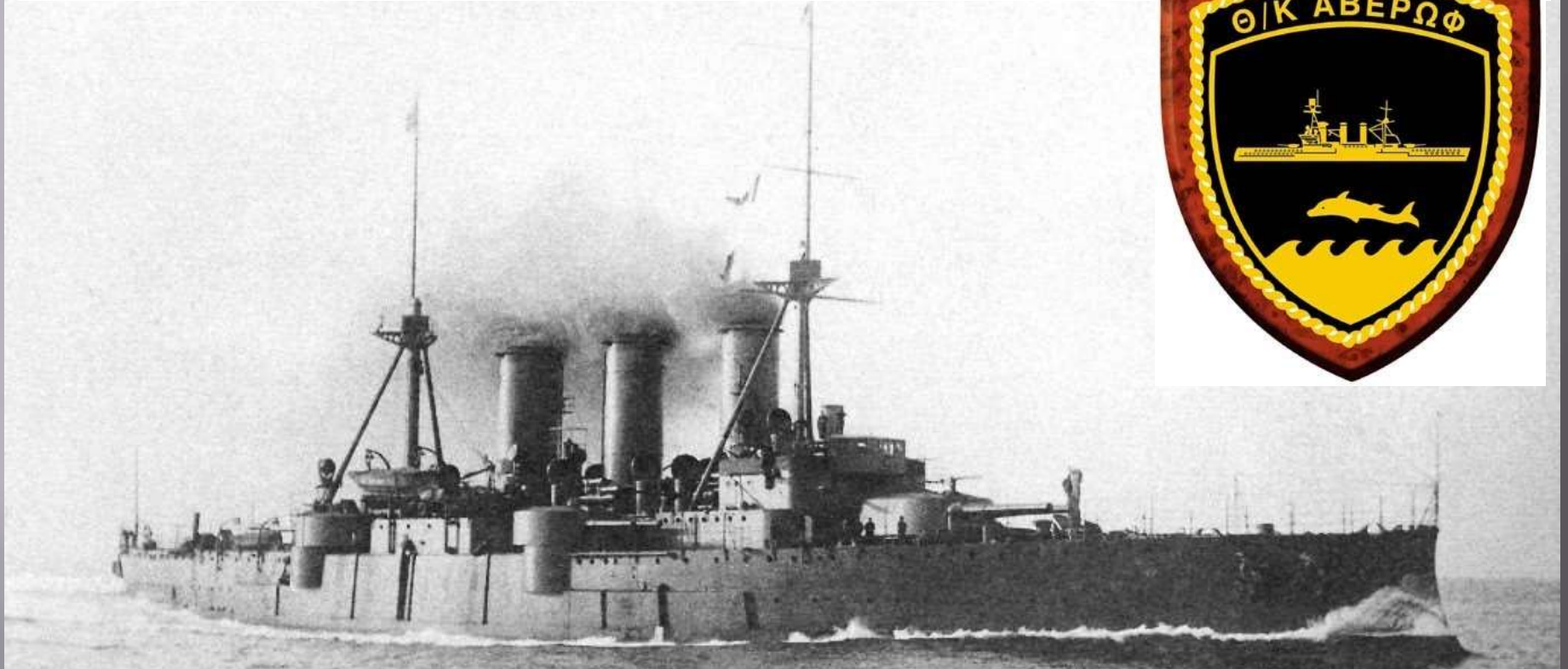
ΑΝΑΠΑΥΣΗ ΕΥΖΩΝΩΝ ΣΤΗΝ ΑΕΤΟΡΑΧΗ

Ο Βενιζέλος επιθεωρεί το στρατό στο βαλκανικό μέτωπο

Θωρηκτό ΑΒΕΡΩΦ

Το Θωρηκτό **ΑΒΕΡΩΦ** έπαιξε καθοριστικό ρόλο στις ναυμαχίες που διεξήχθησαν στο Αιγαίο, επιφέροντας τεράστια πλήγματα στον τουρκικό στόλο και συμβάλλοντας αποφασιστικά στην απελευθέρωση των νησιών του Β. Αιγαίου. Ηγετική μορφή σε όλο το διάστημα των ναυμαχιών, υπήρξε ο αρχηγός του στόλου, Ναύαρχος **Κουντουριώτης**.

Ο Διάδοχος Κωνσταντίνος εισέρχεται στα Ιωάννινα (22/2/1913)
Πίνακας του Κ.Μεσσαρέ

Η επίσημη τελετή της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα

➔ Κύριες κατευθύνσεις του ελληνικού στρατού

➔ Αποβατικές κινήσεις ελληνικού στόλου

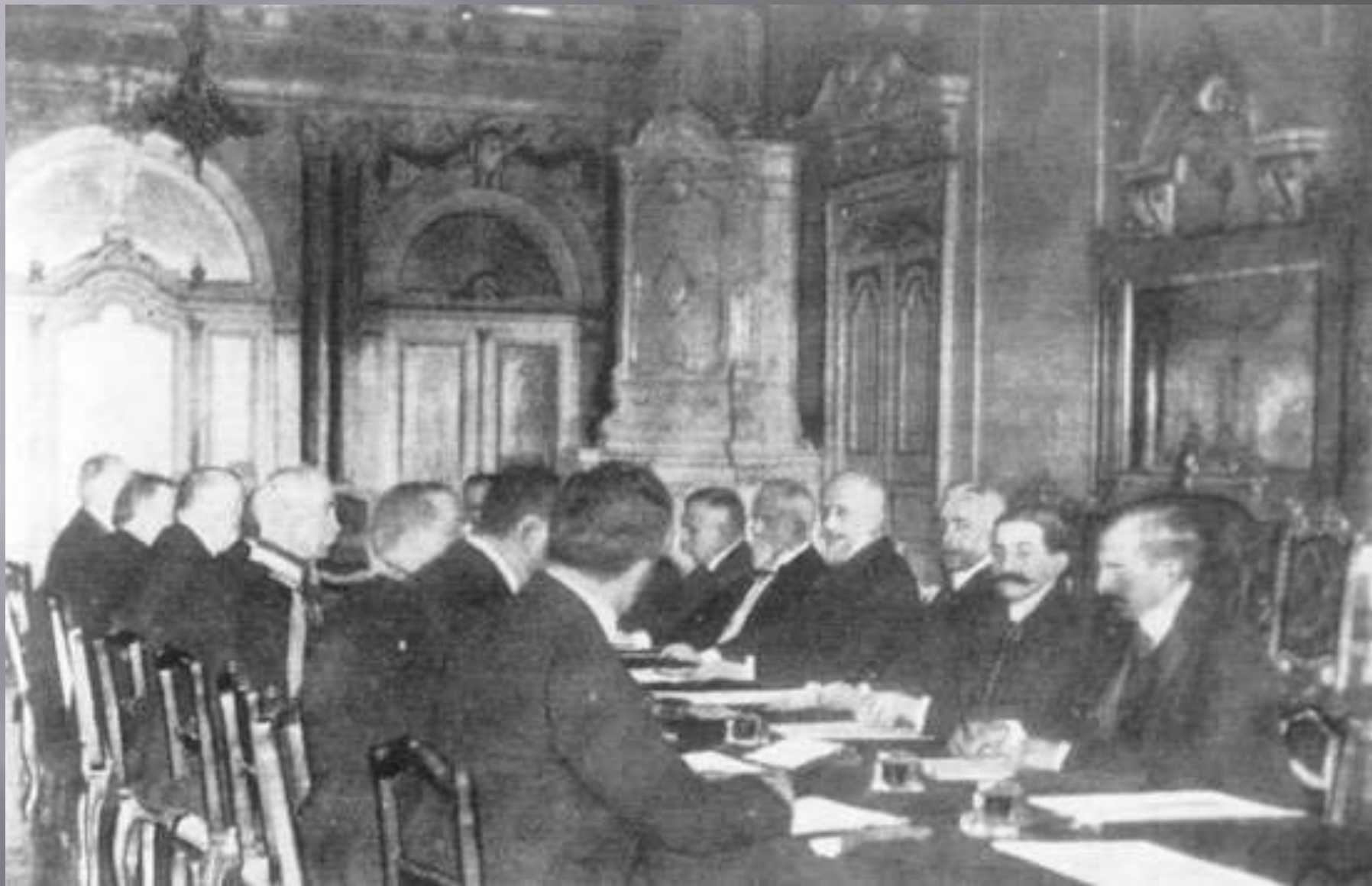
Η Ελλάδα πριν την έναρξη των Βαλκανικών πολέμων

**Η Ελλάδα και τα
Βαλκάνια μετά τον
πρώτο Βαλκανικό
πόλεμο 1913**

Η Ελλάδα και οι
Βαλκανικές χώρες
μετά το τέλος των
Βαλκανικών πολέμων
Η Ελλάδα διπλασιάζει
την έκταση και τον
πληθυσμό της

Οι εργασίες της διάσκεψης του Βουκουρεστίου

➤ **1914** Έναρξη Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ο Βενιζέλος διαβλέπει νίκη της **Entente** και υποστηρίζει την είσοδο της Ελλάδας στον πόλεμο στο πλευρό της.

➤ **1915** Βενιζέλος και Κωνσταντίνος διαφωνούν για τη συμμετοχή της Ελλάδας στον πόλεμο. Παραίτηση κυβέρνησης. Κυβέρνηση Γούναρη και προκήρυξη εκλογών, στις οποίες οι Φιλελεύθεροι κατήγαγαν σημαντική νίκη (13 Ιουνίου).

Σοβαρή διένεξη Στέμματος-Βενιζέλου που αφορά τις υποχρεώσεις της Ελλάδας έναντι της Σερβίας.

Παραίτηση Βενιζέλου. Κυβέρνηση Ζαΐμη.

Αποβίβαση αγγλικών και γαλλικών δυνάμεων στη Θεσσαλονίκη έπειτα από πρόσκληση του Βενιζέλου.

Προσφορά της Κύπρου από τη Βρετανία στην Ελλάδα με όρο την είσοδο της χώρας στο πλευρό της Entente.

Απόρριψη της πρότασης από τη βασιλική κυβέρνηση.

**Η Ευρώπη πριν τον
Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο**

Ο Βενιζέλος με το γιο του Σοφοκλή
στο μέτωπο

Βενιζέλος και Κωνσταντίνος

Ο Βενιζέλος στο Μακεδονικό μέτωπο κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, 1918

**Ελληνικό στρατιωτικό σώμα παρελαύνει κάτω από την
Αψίδα του θριάμβου στο Παρίσι στις 14 Ιουλίου 1919**

➤ **1916** Παράδοση των οχυρών Ρούπελ στους Βούλγαρους.
Κίνημα της **Εθνικής Αμύνης** στη Θεσσαλονίκη (29 Αυγούστου/11 Σεπτεμβρίου).

Ανοχή της βασιλικής κυβέρνησης των Αθηνών στις επεκτατικές διαθέσεις Γερμανών και Βουλγάρων.

Ο Βενιζέλος εγκαταλείπει την Αθήνα και εγκαθίσταται στη Θεσσαλονίκη. Σχηματισμός προσωρινής (επαναστατικής) κυβέρνησης με έδρα τη Θεσσαλονίκη και επικράτεια τη βόρεια Ελλάδα, την Κρήτη και τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

Δημιουργία αξιόμαχου στρατού και συμμετοχή του στον πόλεμο. Στην Αθήνα συγκρούσεις αγγλογάλλων και στρατευμάτων πιστών στο βασιλιά Κωνσταντίνο.

Έκτροπα κατά οπαδών του Βενιζέλου από οπαδούς του βασιλιά.
Αποκλεισμός της Αθήνας από τους Συμμάχους.

**Η τριανδρία Βενιζέλος, Κουντουριώτης και
Δαγκλής με συνεργάτες στην είσοδο του
Κυβερνείου στη Θεσσαλονίκη,
Οκτώβριος 1916**

Μια μέρα θα το γράψει η ιστορία
που έδιωξε απ' την Αθήνα τα
θηρία
που έδιωξε βασιλείς και
βουλευτάδες
τους ψευταράδες και τους
μασκαράδες

Και στην άμυνα εκεί όλοι οι
αξιωματικοί
πολεμάει κι ο Βενιζέλος
που αυτός θα φέρει τέλος
και ο κάθε πατριώτης θα μας
φέρουν την ισότητα

Η Παναγιά που στέκει στο
πλευρό μας
δείχνει το δρόμο στο νέο
στρατηγό μας
τον ήρωα της εθνικής αμύνης
που πολεμάει και διώχνει τους
εχθρούς

Της αμύνης τα παιδιά διώξανε το
βασιλιά
και του δώσαν τα βρακιά του
για να πάει στη δουλειά του
τον περίδρομο να τρώει με το
ξένο του το σόι

Έλα να δεις σπαθιά και
γιαταγάνια
που βγάζουν φλόγες και φτάνουν
στα ουράνια
εκεί ψηλά ψηλά στα σύνορά μας
τρέχει ποτάμι το αίμα του εχθρού

Της αμύνης τα παιδιά διώξανε το
βασιλιά
της αμύνης το καπέλο έφερε το
Βενιζέλο
της αμύνης το σκουφάκι
έφερε το Λευτεράκη

Παραδοσιακό

➤ **1917** Παραίτηση Κωνσταντίνου (30 Μαΐου/12 Ιουνίου).

Νέος βασιλιάς ο **Αλέξανδρος**.

Άφιξη του Βενιζέλου στην Αθήνα και ανάληψη της πρωθυπουργίας (14/27 Ιουνίου).

➤ **1918** Σημαντικές επιτυχίες του ελληνικού στρατού στη Μακεδονία.

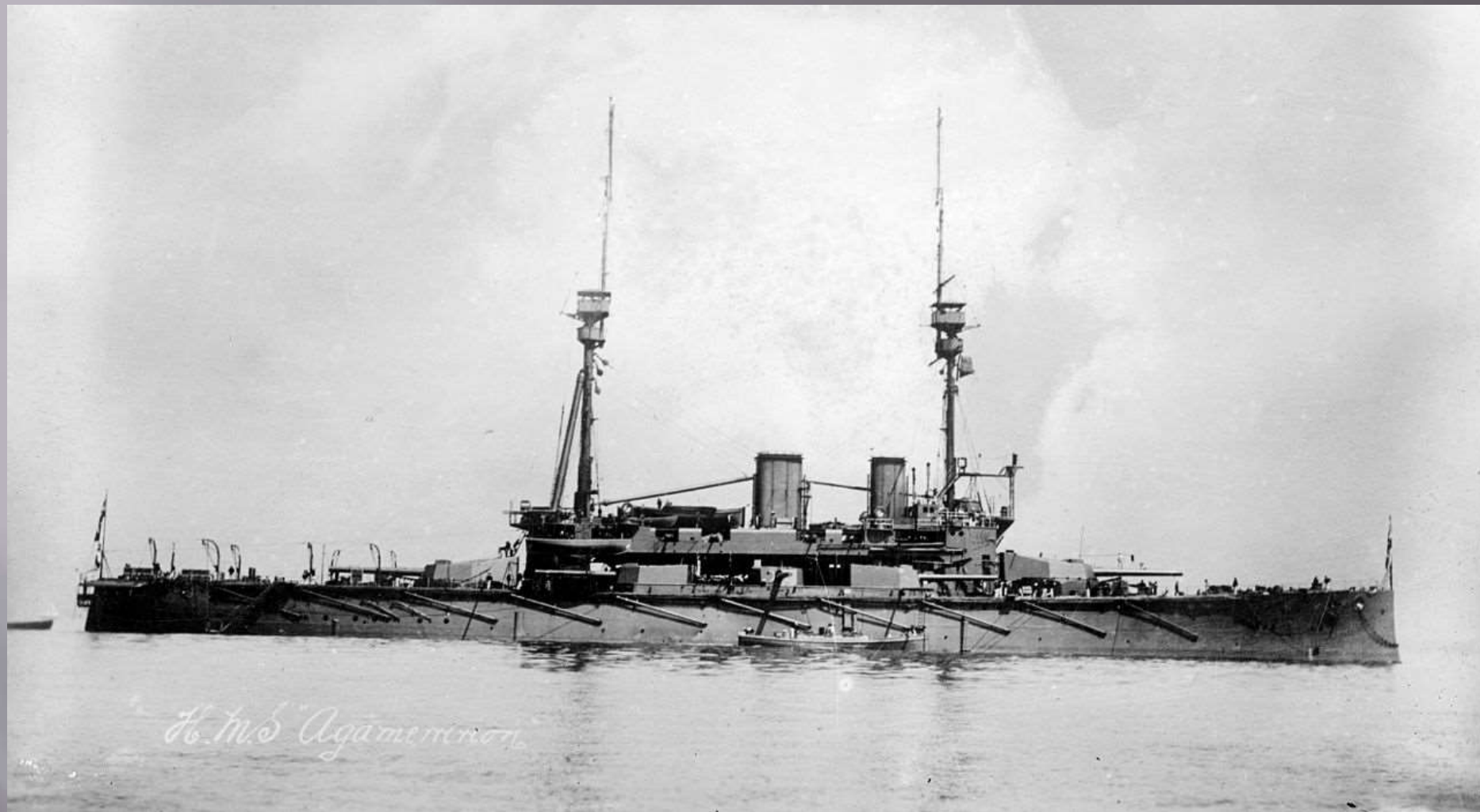
Συνθηκολόγηση της Βουλγαρίας (17/30 Σεπτεμβρίου) και της Τουρκίας (17/30 Οκτωβρίου).

Υπογράφεται η Συμφωνία του **Μούδρου**.

➤ **1919** Διάσκεψη των Παρισίων. Διεθνής αναγνώριση της προσφοράς του Βενιζέλου στη συμμαχική νίκη.

Ίδρυση της «Κοινωνίας των Εθνών»

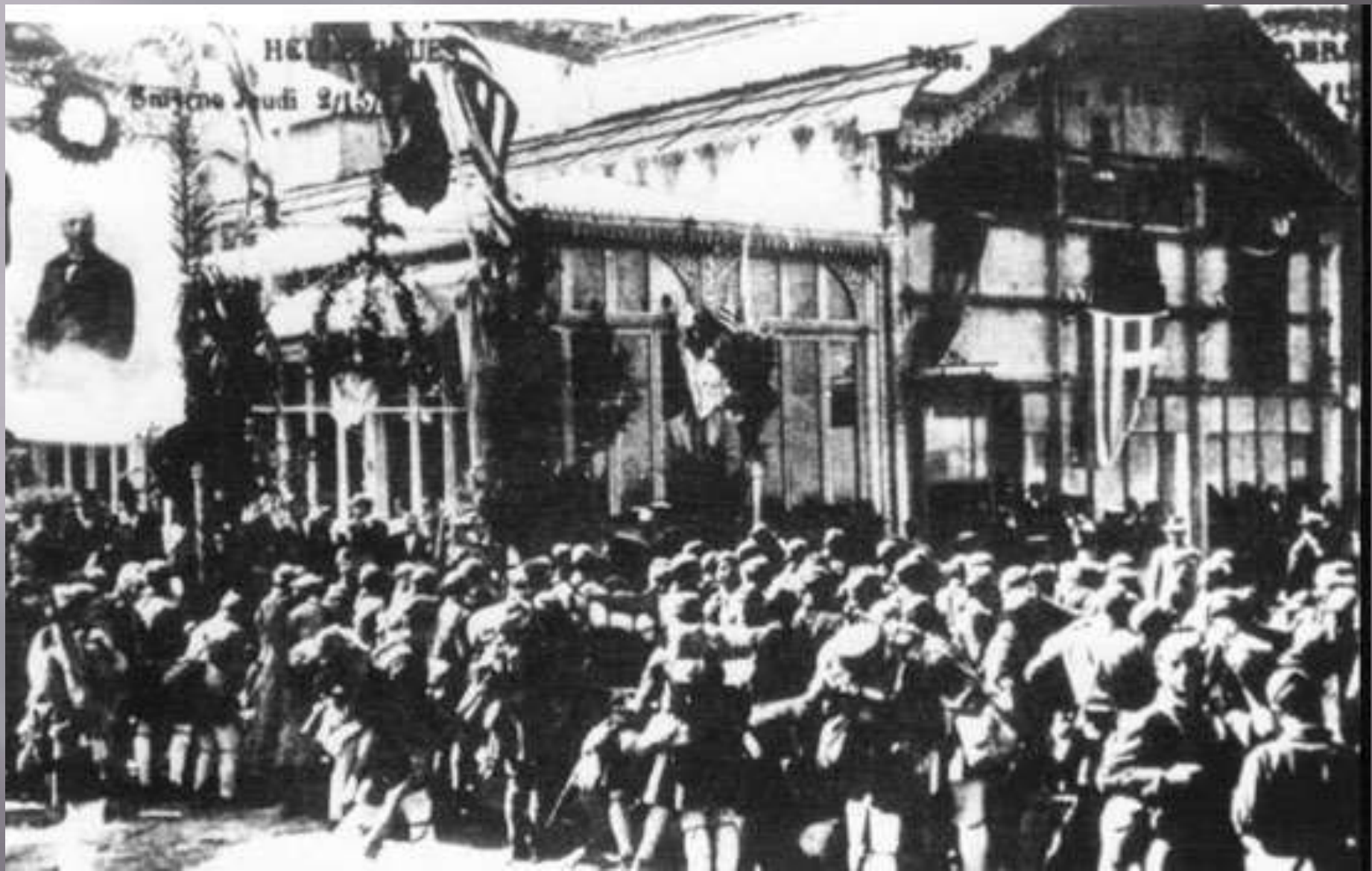
Αποβίβαση ελληνικού στρατού στη Σμύρνη (2/15 Μαΐου).

Το βρετανικό Θωρηκτό Αγαμέμνων στο οποίο υπογράφηκε η συνθήκη του **Μούδρου**, ανάμεσα στα μέλη της Entante και την Οθωμανική Αυτοκρατορία και η οποία ουσιαστικά σηματοδοτεί το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου. Στην Ελλάδα ξεσπά κύμα ενθουσιασμού. Καταλυτικός ο ρόλος του Βενιζέλου.

Τα μέλη της ελληνικής αντιπροσωπείας στο Συνέδριο της Ειρήνης, Παρίσι, Ιούνιος 1919

Απόβαση του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη, 2 Μαΐου 1919

➤ **1920** Προώθηση ελληνικού στρατού στην ενδοχώρα της Μικράς Ασίας (κατάληψη Προύσας και Ανατολικής Θράκης).

Υπογραφή της **Συνθήκης των Σεβρών** από τον Ελευθέριο Βενιζέλο (**28 Ιουλίου/10 Αυγούστου**).

Δημιουργία της Ελλάδας των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών.

Παραχώρηση στην Ελλάδα της Ανατολικής και Δυτικής Θράκης, των νησιών Ίμβρος και Τένεδος και της Αρμοστείας της Σμύρνης.

Απόπειρα δολοφονίας εναντίον του Βενιζέλου στο Παρίσι (σιδηροδρομικός σταθμός της Λυών) από δύο απότακτους βασιλόφρονες αξιωματικούς.

Θάνατος του βασιλιά Αλέξανδρου.

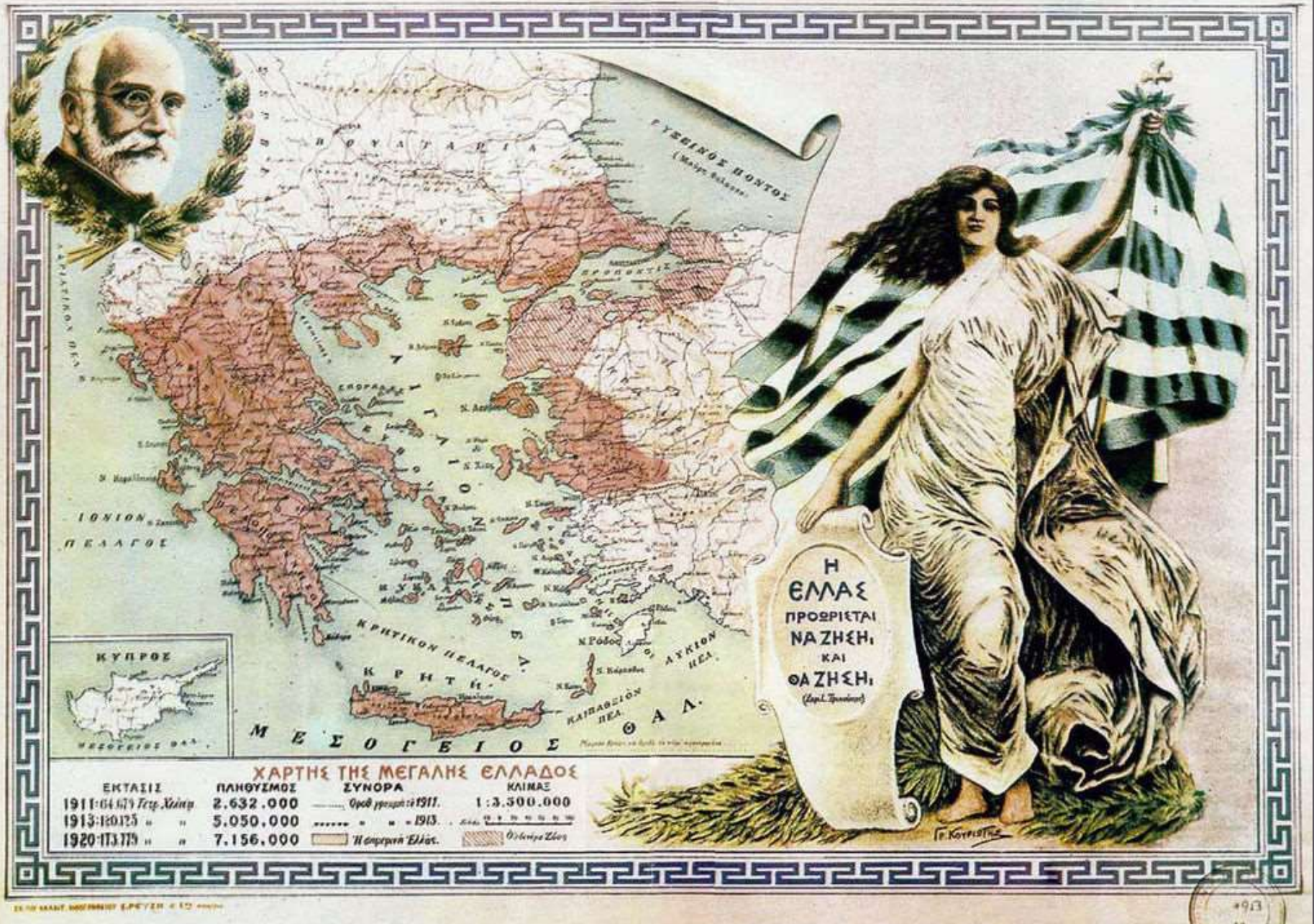
Εκλογές (1/14 Νοεμβρίου) και ήττα των Φιλελευθέρων.
Αυτοεξορία Βενιζέλου στο Παρίσι.

**Ο Βενιζέλος υπογράφει τη συνθήκη Σεβρών
Ένας θρίαμβος που κατέληξε σε τραγωδία**

Η Ελλάδα μετά
τη συνθήκη
των Σεβρών

η Ελλάδα των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών, η Ελλάδα του Βενιζέλου

➤ **1921-1922** Παρά τις υποσχέσεις οι αντίπαλοι του Βενιζέλου συνεχίζουν την εκστρατεία στη Μικρά Ασία. Μεγάλη επίθεση του ελληνικού στρατού (28 Ιουνίου/10 Ιουλίου) στο εσωτερικό της Τουρκίας που θα καταλήξει στη μάχη του ποταμού Σαγγάριου. Γάμος του Βενιζέλου με την Έλενα Σκυλίτση.

Αντεπίθεση των Τούρκων σε ολόκληρο το μέτωπο, υπό την αρχηγία του **Κεμάλ** (13/26 Αυγούστου), κατάληψη της Σμύρνης (27 Αυγούστου/9 Σεπτεμβρίου) και πυρπόληση της πόλης. 1.200.000 Έλληνες εγκαταλείπουν τις προαιώνιες εστίες τους στη Μικρά Ασία και καταφεύγουν ως πρόσφυγες στην Ελλάδα.

Εκδήλωση στρατιωτικής επανάστασης υπό τον Νικ. Πλαστήρα (Σεπτέμβριος), παραίτηση Κωνσταντίνου υπέρ του γιου του Γεωργίου Β΄. Έναρξη της Δίκης των Εξ πρωταιτίων της Καταστροφής σε φορτισμένο κλίμα, η οποία θα καταλήξει στην εκτέλεσή τους παρά τις έντονες αντιδράσεις στο εξωτερικό.

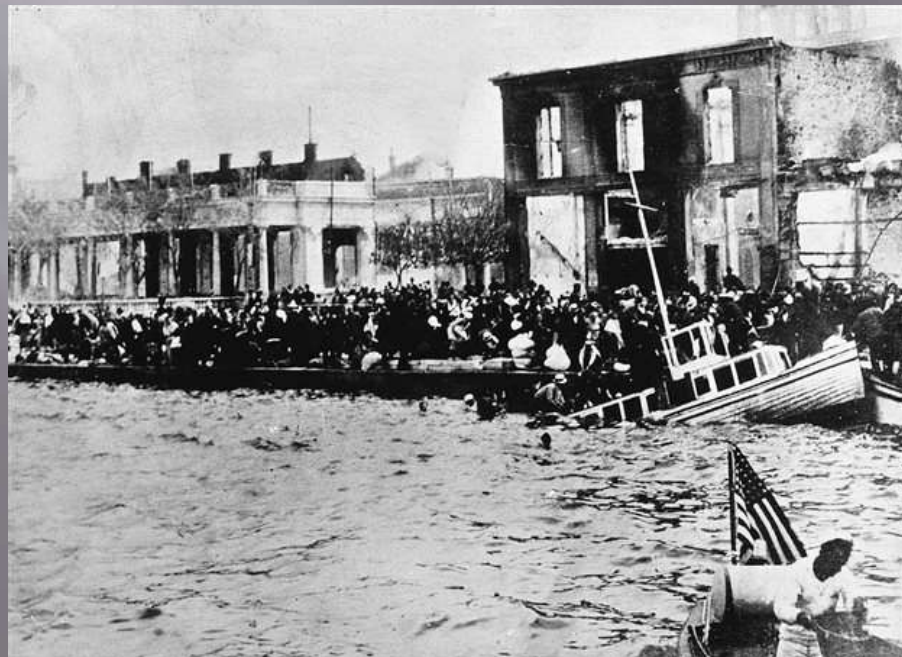
 Κύριες γραμμές υποχώρησης του ελληνικού στρατού

Η Σμύρνη καίγεται...

Η απελπισμένη προσπάθεια των
Ελλήνων να φύγουν απ' την πόλη
που καίγεται

Νεκροί Έλληνες στρατιώτες στο πεδίο της μάχης

Πόλεμος χαρακωμάτων

Οπισθοχώρηση

➤ **1923** Διαπραγματεύσεις στη Λωζάννη. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ηγείται της ελληνικής αντιπροσωπείας.

Υπογραφή της σύμβασης ανταλλαγής πληθυσμών Ελλάδας-Τουρκίας (30 Ιανουαρίου) και της **Συνθήκης της Λωζάννης (24 Ιουλίου)**, που ορίζει τα νέα σύνορα με την Τουρκία.

Εκλογές για την ανάδειξη της Δ΄ Συντακτικής Συνέλευσης

Απομάκρυνση Γεωργίου Β΄ και ανάληψη αντιβασιλείας από τον **Πάυλο Κουντουριώτη**

Υπογραφή της συνθήκης της Λωζάννης.
Ο θρίαμβος έχει μετατραπεί σε εφιάλτη.

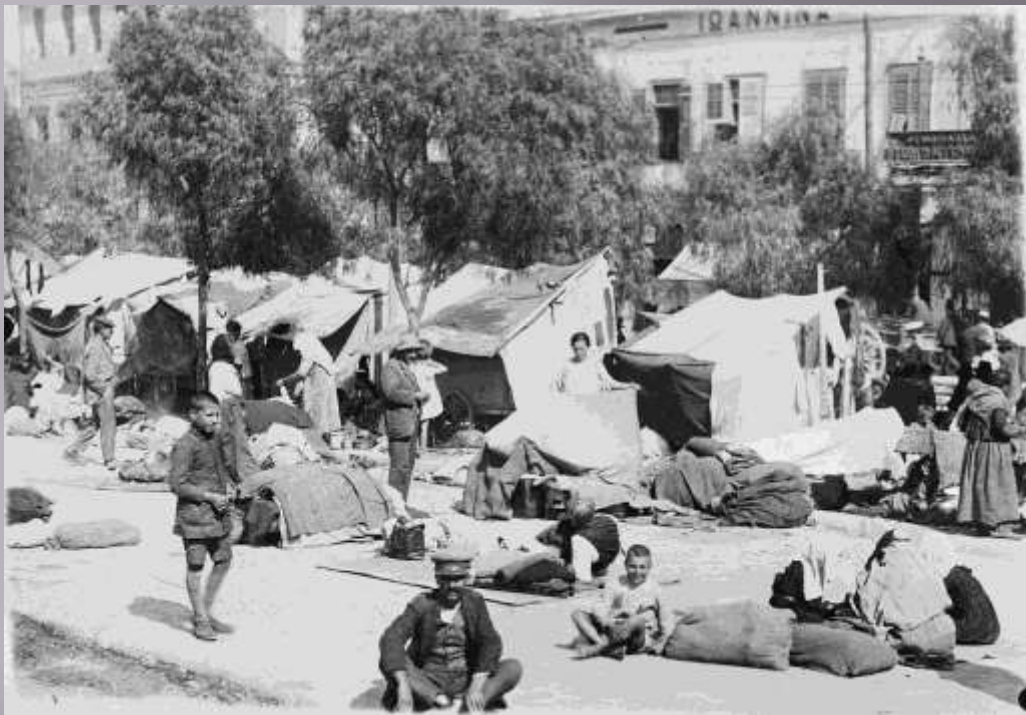
Η συνθήκη προβλέπει υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών.
Η Ελλάδα χάνει την περιοχή της Σμύρνης την ανατολική Θράκη
και τα νησιά Ίμβρο και Τένεδο.

Το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά
γεμάτο πρόσφυγες

Πάνω από 1.200.000
πρόσφυγες σ'ένα κράτος
που δεν μπορούσε να
προσφέρει τίποτα...
Σκηνές στήθηκαν ακόμη
και στην Ακρόπολη

**Προσφυγικός καταυλισμός στην Κοκκινιά (σημερινή Νίκαια του Πειραιά)
το 1929**

➤ **1924** Σχηματισμός κυβέρνησης Βενιζέλου (11 Ιανουαρίου), Παραίτηση (4 Φεβρουαρίου) έπειτα από διαφωνία με μερίδα φιλελευθέρων όσον αφορά το πολίτευμα.

Ανακήρυξη από την Εθνοσυνέλευση της Αβασίλευτης Δημοκρατίας (24 Μαρτίου).

Ο Βενιζέλος στο Παρίσι. Ασχολείται με τη μετάφραση του Θουκυδίδη.

➤ **1925** Δικτατορία Πάγκαλου.

➤ **1926** Ανατροπή Πάγκαλου (12 Αυγούστου).

Εκλογές (7 Νοεμβρίου) και οικουμενική κυβέρνηση υπό τον Αλέξανδρο Ζαΐμη.

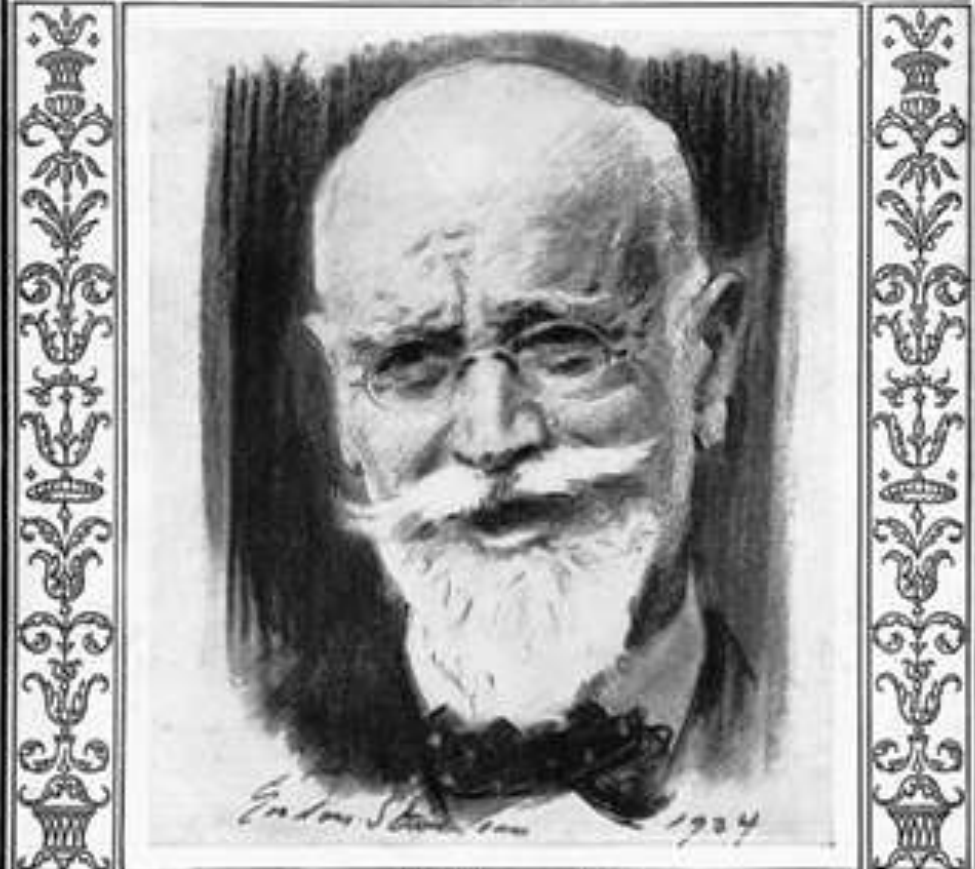
➤ **1927** Επιστροφή Βενιζέλου από το Παρίσι (Μάιος) και εγκατάστασή του στο σπίτι της Χαλέπας στα Χανιά.

FIFTEEN CENTS

TIME

The Weekly News-Magazine

Προσωπικότητα παγκόσμιας
ακτινοβολίας, δε θα μπορούσε να λείπει
από το εξώφυλλο ενός από τα
εγκυρότερα περιοδικά του κόσμου,
του αμερικανικού TIME

VOL. III NO. 7

ELSUTHERIOS VENIZELLOS
"Aristic, Energetic, Persuasive"
(See Page 15)

FEB. 18, 1924

Βενιζέλος διαβάζει τις προγραμματικές του δηλώσεις κατά την εναρκτήρια συνεδρίαση της Βουλής, 17 Οκτωβρίου 1928

- **1928-1932** Επάνοδος του Βενιζέλου στην πολιτική και περιφανής νίκη κατά τις εκλογές της 19ης Αυγούστου 1928. Υπογραφή Ελληνοϊταλικού Συμφώνου Φιλίας (Σεπτέμβριος '28) Η κυβέρνηση Βενιζέλου παραμένει επί τέσσερα χρόνια στην εξουσία και επιτελεί σημαντικότατο έργο σε πολλούς τομείς.
- ✓ Ιδρύονται η Τράπεζα της Ελλάδος, η Αγροτική Τράπεζα, το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Εθνικό Θέατρο
 - ✓ Ανεγείρονται 3.000 σχολεία και εκτελούνται σημαντικά έργα υποδομής
 - ✓ Ανάπτυξη της οικονομίας, παρά την παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929 και εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας
 - ✓ Επίλυση, σύμφωνα με τις ελληνικές απόψεις, του προβλήματος της ελεύθερης ζώνης της Θεσσαλονίκης και υπογραφή του Συμφώνου Ελληνογιουγκοσλαβικής συνεργασίας
 - ✓ Υπογραφή στην Άγκυρα του Συμφώνου φιλίας, με την Τουρκία (Οκτώβρης 1930)

➤ **1932** Παραίτηση Βενιζέλου (21 Μαΐου). Εκλογές και ήττα Φιλελευθέρων (25 Σεπτεμβρίου). Σχηματισμός κυβέρνησης από το Λαϊκό Κόμμα υπό τον Παναγή Τσαλδάρη (4 Νοεμβρίου).

➤ **1933** Σχηματισμός της τελευταίας κυβέρνησης Βενιζέλου (16 Ιανουαρίου). Εκλογές και ήττα Φιλελευθέρων (5 Μαρτίου). Κίνημα Πλαστήρα. Κυβέρνηση στρατηγού Οθωναίου και παράδοση της εξουσίας σε κυβέρνηση υπό τον Τσαλδάρη. Απόπειρα δολοφονίας κατά του Βενιζέλου (Ιούνιος)

➤ **1935** Στρατιωτικό κίνημα βενιζελικών αξιωματικών για την αποτροπή της παλινόρθωσης της μοναρχίας (1 Μαρτίου). Καταστολή του κινήματος και αναχώρηση Βενιζέλου από την Ελλάδα (12 Μαρτίου). Ο Γεώργιος Κονδύλης αντιβασιλέας. Δίκες και εκτελέσεις επιφανών βενιζελικών. Κατάργηση της αβασίλευτης δημοκρατίας και επάνοδος του Γεωργίου Β΄ στο θρόνο έπειτα από νόθο δημοψήφισμα.

Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΚΗ ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ κ. Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ΑΙ ΕΞΑΚΡΙΒΩΘΕΙΣΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΣΕΩΣ
Ο ΕΚ ΤΩΝ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΕΝΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ ΑΠΕΒΙΩΣΕ ΧΘΕΣ
Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ κ. ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΟΥΔΕΜΙΑΝ ΕΜΠΝΕΕΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑΝ
Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΘΑ ΕΦΑΡΜΟΣΗ ΑΜΕΙΛΙΚΤΩΣ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΑΙ ΧΘΕΣΙΝΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ κ. Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΘΛΙΑΝ ΑΠΟΠΕΙΡΑΝ

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η δεύτερη σύζυγός του Έλενα Σκυλίτση-Βενιζέλου

➤ **1936** Ο Βενιζέλος ζει εξόριστος στο Παρίσι με κλονισμένη την υγεία του, ασχολούμενος συνεχώς με την κατάσταση στην Ελλάδα.

Στις **18 Μαρτίου** αφήνει την τελευταία του πνοή.

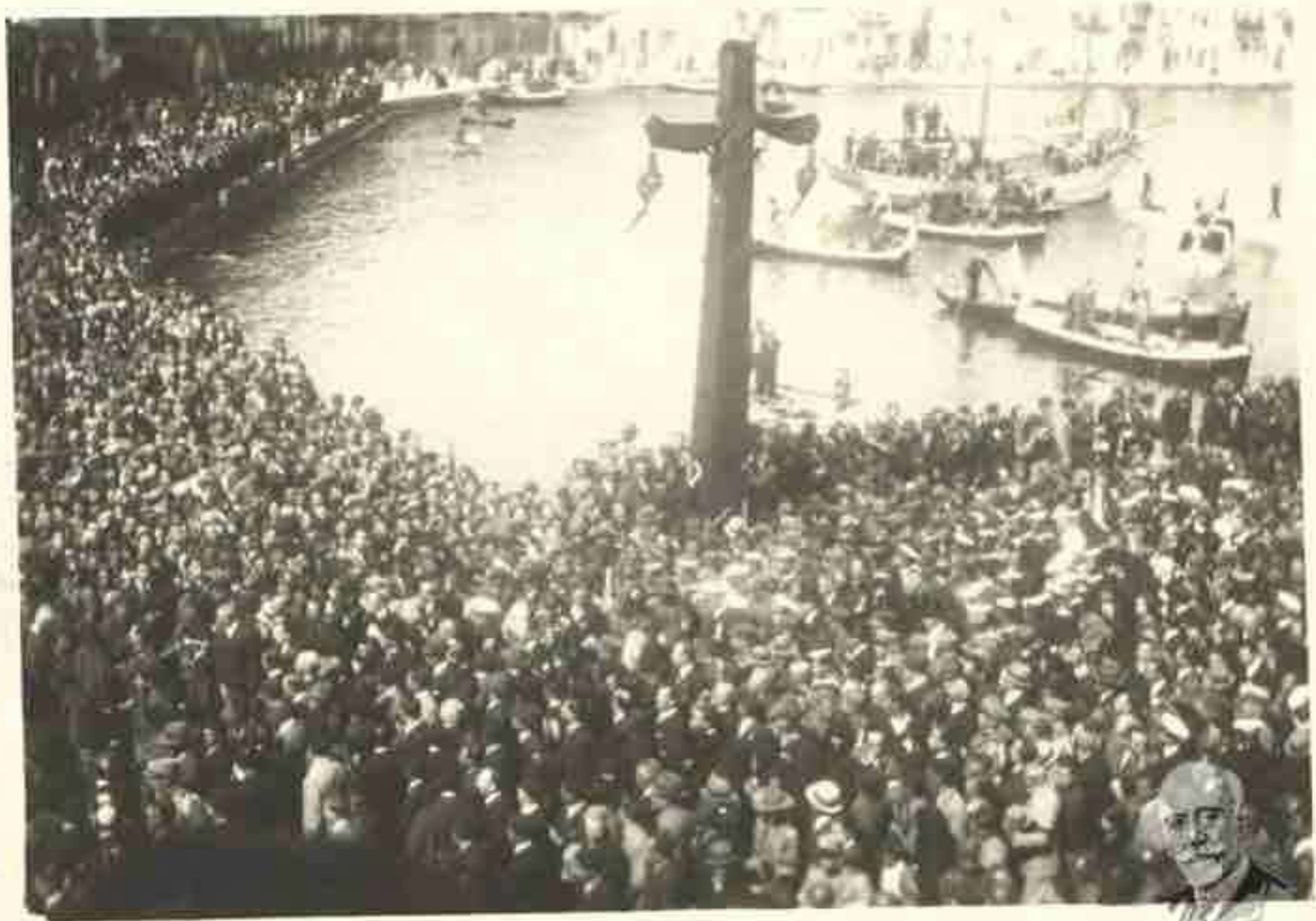
Η είδηση του θανάτου του προκαλεί παγκόσμια συγκίνηση.

Η κηδεία του δεν θα γίνει στην Αθήνα προς αποφυγή ταραχών. Το αντιτορπιλικό «Παύλος Κουντουριώτης» μεταφέρει τη σορό του στα Χανιά.

Οι εκδηλώσεις πένθους σε ολόκληρη την Ελλάδα είναι πρωτοφανείς.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ενταφιάζεται στο Ακρωτήριο σε ατμόσφαιρα πανελλήνιου πένθους.

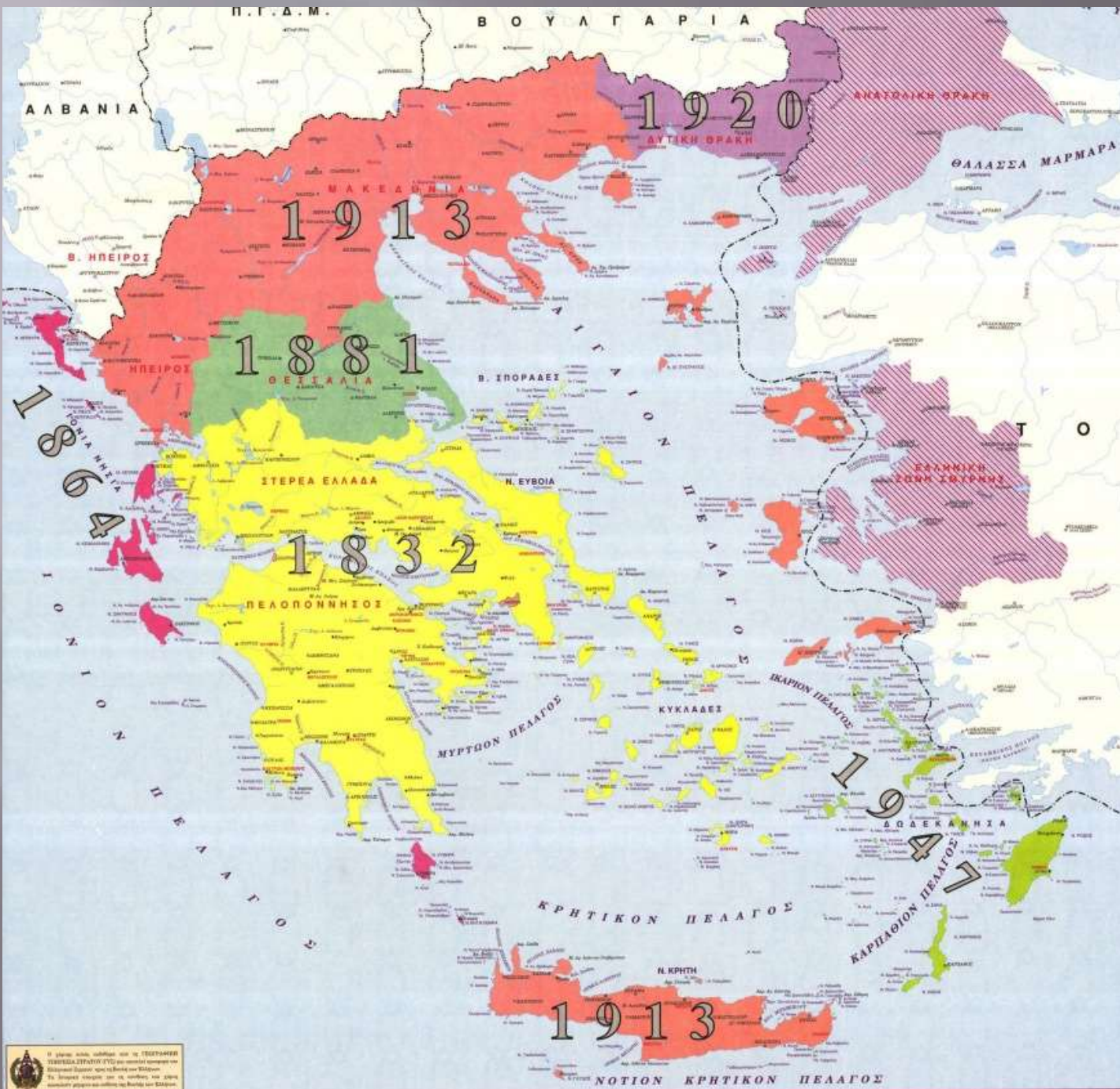
Ο λαός της Κρήτης υποδέχεται τη σωρό του Βενιζέλου

Η μεταφορά της
σωρού του Βενιζέλου
στο Ακρωτήριο

Ο τάφος του
Ελευθερίου Βενιζέλου
στο Ακρωτήρι Χανίων

© 2016 Πύλλας Παναγιώτης
 Η παρούσα έκδοση αποτελεί προϊόν του έργου
 "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΕΥΣΗΣ
 2014-2020"